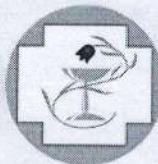

Ավանդական բժշկության համալսարանի

ԵՐԵՎԱՆԻ, ԳԽ ՆԱԽԱզահ

Ն. Խ. Սարիբեկյան

2020p

ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԲԺՇԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ ԱԶԴՈՂ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐԻ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ՄԵԹՈԴՆԵՐ ԵՎ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

1. Համալսարանի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության մեթոդներ
և գործիքներ

Համալսարանի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել կառավարման համակարգի ամբողջական (ռազմավարական ուղղությունների) վերլուծություն։ Վերլուծությունը թույլ կտա ներկայացնել Համալսարանի կարգավիճակը, հիմնվելով ներքին և արտաքին միջավայրի վերլուծության արդյունքների վրա։

Մազմավարական վերյուծության հիմնական նպատակն է:

Իրականացնել Համալսարանի ներկա և ապագա վիճակի վրա ազդող հիմնական գործոնների գնահատում: Վերլուծության արդյունքները որպես տեղեկատվական հիմք կարող են օգտագործվել Համալսարանի ռազմավարական նպատակների որոշման, ռազմավարությանը ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների մշակման համար:

Վերլուծության օբյեկտներ են.

Ներքին միջավայրը որը գտնվում է Համալսարանի գործունեության տիրույթում և հանդիսանում է նրա կառավարման վրա ազդող անմիջական գործոնների ամբողջականություն: Ներքին միջավայրի գործոնները բաժանվում են՝ տնտեսական և հիմնական (սոցիալական) գործոնների:

Տնտեսական գործոնները. Համալսարանի ռեսուրսներն ու հնարավորություններն են, որը որոշում է Համալսարանի գործունեության հեռանկարները:

Հիմնական գործոններ. Համալսարանի ռազմավարական ուղղություններով զարգացման նպատակով տրամադրովող հիմնական և կայուն ֆինանսական միջոցների առկայությունն է, նյութական և գիտատեխնիկական բազայի ու ժամանակակից տեխնոլոգիաների առկայությունն է:

Ներքին գործոններից է կառավարչական որոշումների կայացման համապատասխանությունը Համալսարանի տնտեսական զարգացման և նրա կողմից տրամադրված ծառայությունների զարգացման միտումներին:

Համալսարանի գործունեության վրա ազդում է նրա համագործակցությունը բոլոր շահակիցների հետ (համագործակցող կազմակերպություններ և համալսարաններ, ուսանողներ, գործատուներ, շրջանավարտներ և այլն):

Համալսարանի գործունեության ներքին սոցիալական գործոններն են՝

- Համալսարանի դեկանար կազմի և աշխատակազմի կոմպետենտության մակարդակը,
- աշխատակիցների սոցիալական աջակցման համակարգի ստեղծումը,
- աշխատակիցների խրախուսման համակարգի առկայությունը,
- աշխատակիցների որակավորումների բարձրացման համակարգի առկայությունը:

Համալսարանի գործունեության վրա ազդող արտաքին միջավայրը

- պետական մարմինները և կառավարության որոշումները,
- կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի հրամանները և որոշումները,
- աշխատաշուկան և գործատուները, աշխատաշուկայի պահանջների փոփոխությունները,
- քաղաքական և սոցիալական գործոնները:

2. Համալսարանի ներքին և արտաքին միջավայրի ուսումնասիրության փուլերը, մեթոդները և մեխանիզմները

Ներքին միջավայրի վերլուծության փուլերն են՝

1. Վերլուծության անցկացման որոշում (Համալսարանի գործունեությունը ամբողջությամբ, կամ միայն ստորաբաժանումները):

2. Կարևորագույն ռեսուրսները և Համալսարանի գործունեության որոշումը (կարելի է առանձնացնել այն որոշումները որոնք ցույց են տալիս Համալսարանի ուժեղ կողմերը):
3. Շուկայի պահանջներին համապատասխան մատուցվող կրթական ծառայությունների համեմատություն:
4. Համալսարանի ուժեղ և թույլ կողմերի համեմատական վերլուծությունը նմանատիպ բուհերի բնութագրիչների հետ:

Մեթոդներն (գործիքներն) ենը:

Ներքին միջավայրի գործոնների ուսումնասիրման և վերլուծության մեթոդներն են՝

- Ինքնավերլուծություն, ինքնազնահատում, մշտադիտարկում (որպես գործիք կիրառվում է հարցաթերթերը),
- SWOT վերլուծություն,
- Արտաքին միջավայրի գործոնների ուսումնասիրման և վերլուծության մեթոդները՝
- SWOT – վերլուծություն,
- Բենշմարքինգ:

2.1. Ինքնավերլուծություն և ինքնազնահատում

Համալսարանի ինքնավերլուծաբայուն և ինքնազանահատման մեթոդաբանության հիմնական փուլերն են՝

- Աշխատանքային խմբերի ձևավորում՝ ինքնազնահատում անցկացնելու համար:
- Աշխատանքային խմբերում աշխատանքների բաշխում և համապատասխան սեմինարների/աշխատաժողովների կազմակերպում:
- Տարբեր գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման համապատասխան գործիքների մշակում:
- Իրականացվող գործընթացների հիմքերի հավաքագրում, շահակից կողմերի բավարարվածության աստիճանի որոշում հարցումների միջոցով:
- Հիմքերի և լրացված հարցաշարերի ինքնազնահատում և ինքնավերլուծություն (որակական և քանակական), SWOT վերլուծություն:
- Արդյունքների քննարկում և համաձայնեցում աշխատանքային խմբերում:
- Բարելավման ծրագրի մշակում՝ ըստ Համալսարանի թույլ և ուժեղ կողմերի, հնարավորությունների և վտանգների:

2.2. Մշտադիտարկում

Համալսարանի գործունեության վրա ազդող գործուների ուսումնասիրության համար անհրաժեշտ է պարբերաբար իրականացնել ներքին և արտաքին միջավայրի մշտադիտարկում ըստ մշակված չափորոշիչների և գործիքների:

Մշտադիտակման նպատակն է.

Ստանալ հավաստի տեղեկատվություն Համալսարանի ամբողջ ուսումնական, գիտական գործընթացների կամ առանձին գործառույթների կատարման որակի վերաբերյալ՝ կրթական համակարգի հետազա զարգացման համար:

Մշտադիտարկման խնդիրներն են՝

- Ուսումնական գործընթացի վերլուծություն և օբյեկտիվ գնահատում:
- Համալսարանի կառավարման համակարգի ֆունկցիոնալության և կրթական ծառայությունների վերաբերյալ տվյալների և տեղեկատվության հավաքագրում և վերլուծություն:
- Կառավարման համակարգի արդյունավետության (փաստաթղթային բազայի) վերաբերյալ տեղեկատվության համակարգում:
- Ստորաբաժանումների գործունեության վերլուծություն:
- Գործընթացների որակին վերաբերող տեղեկատվության տարածումը շահաակիցներին:

2.3. SWOT – վերլուծություն

SWOT վերլուծության մեթոդի նպատակն է՝ բացահայտել Համալսարանի ուժեղ, թույլ կողմերը, հնարավորությունները և ռիսկերը:

SWOT վերլուծության կանոնները՝

- ուժեղ և թույլ կողմերը պետք է արտահայտեն Համալսարանի դիրքը շուկայում առկա մրցակիցների նկատմամբ,
- տեղեկատվությունը պետք է ամրագրել հնարավորինս հստակ և ամբողջական,
- SWOT- մատրիցի բաղադրիչներից յուրաքանչյուրում ձևակերպումները անհրաժեշտ են դասավորել ըստ նշանակության, սահմանափակվել այն տարրերով, որոնք առավելագույն ազդեցություն են թողնում Համալսարանի գործունեության վրա,
- անհրաժեշտ է ներկայացված տվյալները հիմնավորել ապացույցներով:

SWOT-վերլուծությունը ամենատարածված և կիրառվող վերլուծական եղանակներից մեկն է Համալսարանի ռազմավարական ծրագրի մշակման համար, սակայն այն անթերի չէ: